
Werkboek Spaans

VOOR
dummies[®]

Inhoud in vogelvlucht

Inleiding	1
Deel 1: Aan de slag met de basics	5
HOOFDSTUK 1: Snel aan de slag met Spaans	7
HOOFDSTUK 2: Omgaan met woordsoorten	37
Deel 2: Het hier en nu	57
HOOFDSTUK 3: Alles over het woordgeslacht	59
HOOFDSTUK 4: Je zinnen kleur geven met bijvoeglijke naamwoorden	89
HOOFDSTUK 5: Jezelf uitdrukken in de tegenwoordige tijd	113
HOOFDSTUK 6: Je uitdrukken met de aanvoegende wijs	151
HOOFDSTUK 7: Je zinnen verrijken met bijwoorden en vergelijkingen	185
Deel 3: Informatie geven en verkrijgen	203
HOOFDSTUK 8: Antwoord krijgen door de juiste vragen te stellen	205
HOOFDSTUK 9: Persoonlijke voornaamwoorden als lijdend/meewerkend voorwerp	229
HOOFDSTUK 10: Over wederkerende voornaamwoorden en werkwoorden	255
HOOFDSTUK 11: Aandacht vragen via opdrachten	273
HOOFDSTUK 12: Verbinden met voorzetsels	301
Deel 4: Herinneringen ophalen en in de toekomst kijken	317
HOOFDSTUK 13: Het verleden licht achter ons	319
HOOFDSTUK 14: Terugkijken met de onvoltooid verleden tijd	337
HOOFDSTUK 15: In de toekomst kijken	355
Deel 5: De Spaanse taal in lijstjes van 10	369
HOOFDSTUK 16: De tien meest gemaakte fouten in het Spaans	371
HOOFDSTUK 17: Tien belangrijke verschillen tussen werkwoorden	377
Deel 6: Bijlagen	383
BIJLAGE A: Tabellen met werkwoorden	385
BIJLAGE B: Thematische woordenschat	397
BIJLAGE C: Nederlands-Spaans woordenboek	411
BIJLAGE D: Spaans-Nederlands Woordenboek	415
Index	421

1

**Aan de slag met
de basics**

IN DIT DEEL . . .

Een woordenschat opbouwen met verwante woorden

De basisprincipes van de Spaanse grammatica

Omgaan met cijfers

Effectief gebruik van tweetalige woordenboeken

Hoofdstuk 1

Snel aan de slag met Spaans

Of je nu student bent, op reis gaat, voor zakelijke contacten Spaans moet spreken of gewoon iemand bent die graag een nieuwe taal wil leren, je zult een aantal basisprincipes moeten leren over hoe je die vreemde taal spreekt in de meeste alledaagse situaties. Het is bijvoorbeeld belangrijk om vrienden, kennissen en onbekenden op een sociaal aanvaardbare manier te begroeten. Mag je iemand informeel begroeten, of is het gepaster om beleefd te zijn? Bij sommige sociale interacties is het nodig dat je afspraken en vergaderingen regelt, reizen uitstippelt, programma's of dienstregelingen raadpleegt, of financiële transacties moet bespreken waarbij getallen, datums en tijd een cruciale rol spelen.

In dit hoofdstuk vind je niet alleen deze basale kennis van de Spaanse taal, er staan ook nuttige opdrachten in om met zelfvertrouwen begroetingen, getallen, de dagen van de week, de maanden van het jaar, seizoenen, datums en tijden te leren spreken en schrijven in het Spaans.

Begroeten

De Spaanse taal kent en vraagt verschillende niveaus van beleefdheid, afhankelijk van met wie je spreekt. Een onbekende, een leraar, een werkrelatie, klant, leidinggevende of iemand met een gezaghebbende functie, spreek je heel anders aan dan een gezinslid, vriend(in) of kind.

Niet alleen de manier waarop je iets zegt is belangrijk, ook de woorden die je gebruikt. In deze tijd is inclusief zijn en anderen respecteren, ontzettend belangrijk.

Gebruik de volgende formele uitdrukkingen als je een onbekende, een verre kennis, iemand met een hogere functie of iemand anders beleefd wil begroeten.

Buenos días.	<i>Hallo. Goedemorgen.</i>
Buenas tardes.	<i>Goedemiddag. Goedenavond.</i>
Buenas noches	<i>Goedenavond. Goedenacht. Welterusten.</i>
Señor	<i>Heer, mijnheer</i>
Señorita	<i>Juffrouw, jongedame.</i>
Señora	<i>Mevrouw (of een oudere ongehuwde dame)</i>
Me llamo ...	<i>Ik heet/ik ben ...</i>
¿Cómo se llama?	<i>Hoe heet u?</i>
¿Cómo está?	<i>Hoe gaat het met u?</i>
Muy bien.	<i>Heel goed.</i>
Así así.	<i>Zozo.</i>
Regular.	<i>Redelijk, het gaat wel.</i>
Mucho gusto.	<i>Aangenaam.</i>
Es un placer.	<i>Het is een genoegen.</i>
El gusto es mío.	<i>Insgelijks.</i>
Adiós.	<i>Dag.</i>
Hasta luego.	<i>Tot straks. Tot ziens.</i>
Hasta mañana.	<i>Tot morgen.</i>

Gebruik de volgende informele uitdrukkingen als je een vriend, vriendin, familielid, kind of huisdier wilt begroeten.

¡Hola!	Hoi. Hallo. Hey. Hai.
Me llamo ...	<i>Ik heet/ik ben ...</i>
¿Cómo te llamas?	<i>Hoe heet je?</i>
¿Cómo estás?	<i>Hoe is het met je?</i>
¿Cómo te va?	<i>Hoe gaat het met je?</i>
¿Qué tal?	<i>Hoe gaat het?</i>
¿Qué pasa?	<i>Hoe is het ermee?</i>
¿Qué hay de nuevo?	<i>Nog iets nieuws te melden?</i>
Nada de particular.	<i>Niets bijzonders.</i>
Nos vemos.	<i>Ik zie je later.</i>
Hasta (muy) pronto.	<i>Tot (heel) snel. Tot gauw.</i>
Hasta la vista.	<i>Tot de volgende keer.</i>
Que te vaya bien.	<i>Succes. Het ga je goed.</i>
Que tengas un buen día.	<i>Fijne dag.</i>
Adiós/Chau.	<i>Doei. Ciao. Daaag.</i>

OPDRACHT

Moet je beleefd of vriendelijk zijn? Hoe zou je iemand begroeten in de volgende situaties? In sommige gevallen zijn meerdere antwoorden mogelijk.

V. Je loopt na school naar huis en komt een vriend tegen die je al een tijdje niet hebt gezien. Hoe begroet je deze vriend? Wat zeg je?

A. ¿Cómo te va? of ¿Qué tal? of ¿Qué pasa? of ¿Qué hay de nuevo? Met al deze informele begroetingen vraag je je vriend hoe het met hem gaat en waar hij de laatste tijd mee bezig is.

Maak nu de volgende opdrachten en doe dat beleefd of informeel, afhankelijk van met wie je praat.

1 Er is een nieuwe leerling in de klas die je graag beter wil leren kennen. Maar eerst wil je meer over deze persoon te weten komen, zoals diens naam. Je vraagt ...

2 Je hebt een nieuwe overbuurman gekregen. Je groet hem 's ochtends wanneer hij naar zijn werk gaat...

- 3 Je komt na een lange dag eindelijk thuis en je hond staat kwispelend bij de deur. Je reageert met ...
-
- 4 Je bent pas begonnen met een nieuwe baan en wil jezelf voorstellen aan je nieuwe collega's. Je stelt jezelf voor met ...
-
- 5 Je hebt 's middags een afspraak bij de huisarts. Je komt de praktijk binnen en zegt ...
-
- 6 Er gebeurt momenteel niet heel veel in je leven. Een vriend vraagt of je nog iets nieuws hebt om te vertellen. Je antwoordt ...
-
- 7 De werkdag is afgelopen en net wanneer je vertrekt, zie je je baas, dhr. López. Wanneer je de deur uitloopt, zeg je ...
-
- 8 Een van je vrienden moet steeds niezen en hoesten. Je zegt ...
-
- 9 Nadat je een nieuwe collega hebt leren kennen en jullie je aan elkaar hebben voorgesteld, zeg je ...
-
- 10 Je wil een vriend graag duidelijk maken dat je je erop verheugt hen snel weer te zien. Je zegt...
-

Persoonlijke voornaamwoorden in de onderwerpsvorm

Werkwoorden in de tegenwoordige tijd

Werkwoorden waarvan de spelling verandert

Onregelmatige werkwoorden

Omgaan met de duratief

Hoofdstuk 5

Jezelf uitdrukken in de tegenwoordige tijd

Als je in het Spaans schrijft of praat, moet je zorgen dat je de werkwoorden goed gebruikt om je bedoeling duidelijk te maken. Nederlands is voor veel van ons vanzelfsprekend omdat we van kleins af aan ondergedompeld worden in de taal, maar anderen moeten de regels, uitdrukkingen, idiomen en onregelmatigheden van een vreemde taal eigen maken. Dit vraagt flink wat inzet en oefening voordat je vertrouwd bent met het gebruik van een nieuwe woordenschat en een andere manier van je uitdrukken.

Gedegen kennis van de tegenwoordige tijd helpt hierbij want in het hier en nu vinden handelingen plaats en gaat de meeste interesse naar. Hoewel Nederlands bekendstaat als een lastige taal om te leren, is de tegenwoordige tijd relatief eenvoudig omdat het zich bijna altijd aan vaste regels houdt. Ook in het Spaans is het overgrote deel van werkwoorden in de tegenwoordige tijd (regelmatige werkwoorden) gemakkelijk te vervoe-gen omdat ze voorspelbaar zijn. Sommige werkwoorden wijken echter af van dit patroon; deze uitzonderingen moet je dus kennen of uit je hoofd leren. Tot slot leer je hoe je kunt beschrijven wat er op dit moment gebeurt

door gebruik van wat in het Engels het ‘present progressive’ heet, een werkwoordstijd die in het Nederlands het duratief heet (ik ben dat al aan het doen/hij is aan het koken).

In dit hoofdstuk gaan we eerst in op wanneer je de persoonlijke voornaamwoorden in de onderwerpsvorm die we in hoofdstuk 1 hebben besproken gebruikt, want die kom je als eerste tegen in een Spaanse zin. Nadat je persoonlijke voornaamwoorden in de onderwerpsvorm in het Spaans onder de knie hebt, ga je leren hoe je over gebeurtenissen en situaties in het hier en nu kunt praten.

Het gebruik en weglaten van Spaanse persoonlijke voornaamwoorden

In het Nederlands gebruik je overal persoonlijke voornaamwoorden in de onderwerpsvorm om aan te geven wie wat doet. In het Spaans gebruik je deze persoonlijke voornaamwoorden veel minder vaak omdat uit de uitgang van het werkwoord meestal al het onderwerp kan worden afgeleid. Het maakt bijvoorbeeld niet uit of de onbepaalde wijs van een werkwoord eindigt in **-ar**, **-er** of **-ir**; als het werkwoord op **-o** eindigt, dan moet het onderwerp **yo** zijn want geen andere werkwoordsvorm eindigt op **-o**. **Hablo español**, bijvoorbeeld, heeft maar één betekenis: *Ik spreek Spaans*.

Als je echter **Habla español** tegenkomt, dan is het niet duidelijk of het onderwerp **él** (hij), **ella** (zij), of **Ud.** (is) is zonder meer informatie. Als de context van de zin bekend is, dan laat je meestal het persoonlijk voornaamwoord **él** of **ella** weg. **Le presento a mi amiga, Marta. Habla español.** (*Ik stel je voor aan mijn vriendin Marta. Zij spreekt Spaans.*)

Je gebruikt wel vaak het persoonlijk voornaamwoord **Ud.** ter verduidelijking om onderscheid te maken tussen *hij, zij*, en *u*:

¿Habla español? (*Spreekt u [spreekt hij, zij] Spaans?*)

Mi novio habla español. Habla bien. (*Mijn vriend spreekt Spaans. Hij spreekt het goed.*)

¿Habla Ud. español? (*Spreekt u Spaans?*)

Om dezelfde reden gebruik je ook regelmatig het persoonlijk voornaamwoord **Uds.** om onderscheid te maken tussen *zij/ze* en *u* in het meervoud:

Cantan bien. (*Zij zingen [U zingt] goed*)

Mis primos están en el coro. Cantan bien. (*Mijn neven zitten bij een koor. Ze zingen goed*)

Uds. cantan bien también. (*U zingt ook goed*)

Soms bestaat een onderwerp uit meerdere woorden of woordsoorten, bijvoorbeeld een zelfstandig naamwoord (of eigennaam) en een persoonlijk voornaamwoord, meerdere eigennamen en een persoonlijk voornaamwoord of twee persoonlijk voornaamwoorden. Welk persoonlijk voornaamwoord gebruik je dan? Gebruik de volgende tabel als richtlijn:

Onderwerp	Persoonlijk voornaamwoord ter vervanging van onderwerp
Ricardo y yo	Nosotros
María y yo (vrouwelijk)	Nosotras
Mi familia y yo (één mannelijk gezinslid)	Nosotros
Ricardo y tú	Uds.
María y tú	Uds.
Tu amigo y tú	Uds.
Ricardo y Julio (él)	Ellos
Ricardo y María (ella)	Ellos
María y Sarita	Ellas
Ricardo, María y Sarita	Ellos

BELANGRIJK

In Spanje gebruik je *vosotros (vosotras)* in plaats van *Uds.* in informele (bekende) situaties.

OPDRACHT

Heb je het concept van onderwerpen bestaand uit meerdere samenstellingen onder de knie? Probeer dan de volgende opdracht. Hierin heb je het over jezelf en mensen die je kent. Schrijf welk persoonlijk voornaamwoord je zou gebruiken om naar hen te verwijzen.

V. Javier, Martín, y Ana

A. Ellos. Gebruik het meervoudig mannelijke *zij/ze* als je het over een gemengd gezelschap hebt.

1 Mi hermana y yo (vrouw.) _____

- 2 Inés y tú _____
- 3 Sofía y Alicia _____
- 4 Juan y yo (man.) _____
- 5 Tu padre y tú _____
- 6 Gabriel y Pedro _____

De tegenwoordige tijd uitdrukken

Het lijkt misschien overbodig om een alinea te lezen over de tegenwoordige tijd. Het spreekt voor zich dat je de tegenwoordige tijd gebruikt om aan te geven wat een onderwerp op dat moment doet of regelmatig doet.

Nosotros miramos la televisión cada día. (*Wij kijken elke dag televisie.*)

Ana trabaja en la ciudad. (*Ana werkt in de stad.*)

Wat je waarschijnlijk niet weet is dat je in het Spaans de tegenwoordige tijd ook kunt gebruiken om instructies te vragen of handelingen te bespreken die in de toekomstige tijd zullen plaatsvinden.

¿Preparo la cena ahora? (*Zal ik het eten nu klaarmaken?*)

Te veo más tarde. (*Ik zie je straks.*)

Het vervoegen van werkwoorden

Als je de tegenwoordige tijd in het Spaans wilt gebruiken, moet je weten hoe je werkwoorden moet vervoegen. Misschien heb je het woord *vervoegen* al lang niet meer gehoord, misschien al niet meer sinds de Nederlandse les op school, want in hun moedertaal vervoegen mensen continu werkwoorden zonder erbij na te denken. Dus wat wordt er bedoeld met vervoegen? Heel simpel gezegd: *vervoegen* betekent dat je de onbepaalde wijs (infinitief, volledige werkwoord) van een werkwoord (de vorm die eindigt op *-en*, bijvoorbeeld *drinken*) aanpast zodat die overeenkomt met het onderwerp. 'Ik drink en hij drinkt ook.' 'Jij rent en zij rennen ook.' 'Ik maak me zorgen en zij maakt zich ook zorgen'.

Alle werkwoorden in het Spaans eindigen op **-ar**, **-er** of **-ir**. De meeste werkwoorden zijn *regelmatic* (*zwak*) wat betekent dat voor alle werkvoor-

Informatie geven en verkrijgen

IN DIT DEEL . . .

Ja/nee-vragen en informatieve vragen stellen (en beantwoorden)

Werken met persoonlijke voornaamwoorden in de
voorwerpsvorm

Voorkeuren aangeven en afkeer uiten

Correct gebruik van wederkerende werkwoorden
Opdrachten geven

Vorzetsels ontwarren

Hoofdstuk 8

Antwoord krijgen door de juiste vragen te stellen

Soms wil je gewoon ja of nee als antwoord wanneer je een vraag stelt. Geen verdere uitleg nodig. Maar andere keren wil je juist wel meer informatie. Je wilt het naadje van de kous weten. Want als je als student, reiziger of zakenman Spaans spreekt, heb je soms namen, telefoonnummers en adressen nodig, je wilt weten hoeveel je moet betalen en allerlei andere zaken die om vraag en antwoord vragen.

Misschien zijn de antwoorden die je zoekt noodzakelijk of misschien ben je gewoon nieuwsgierig. Dat maakt niet uit. Je moet weten hoe je in het Spaans vragen stelt op de juiste manier zodat je het goede antwoord krijgt. Natuurlijk zullen veel mensen ook jou vragen stellen en dan zal jij antwoord moeten geven. Daar kun je niet omheen.

In dit hoofdstuk lees je hoe je alle benodigde informatie verkrijgt, van eenvoudige ja- en nee-vragen tot meer gedetailleerde vragen over wie, wat, wanneer, waar, hoe en/of waarom. Wanneer je dit hoofdstuk hebt doorlopen, ben je niet alleen vaardig in het stellen van vragen, maar ook in het geven van een passend antwoord als iemand jou een vraag stelt.

Vragen stellen in het Spaans

Nieuwsgierigheid is altijd een van mijn meest innemende kwaliteiten geweest. Wat zal ik daarover zeggen? Ik wil gewoon alles weten. En ik durf te wedden dat velen van jullie ook zo veel mogelijk willen weten over van alles en nog wat. Mensen zoals wij stellen vaak vragen. En dat is prima. Gelukkig voor jou is vragen stellen in het Spaans vrij simpel.

Je gaat in het Spaans twee belangrijke soorten vragen gebruiken: vragen waarop je een 'ja-' of 'nee'-antwoord verwacht en vragen die om meer details vragen. In de volgende paragrafen behandel ik deze vragen.

PAS OP

De werkwoorden *heb* en *hebt*, *vind* en *vindt* en soms *ben*, *is* en *zijn*, worden niet vertaald van het Nederlands naar het Spaans. In het Spaans maken deze woorden deel uit van de betekenis van het vervoegde werkwoord:

¿Te gusta este restaurante? (*Vind je dit een leuk restaurant?*)

¿Vienen hoy? (*Komen ze vandaag?*)

BELANGRIJK

Anders dan in het Nederlands zet je in het Spaans een omgekeerd vraagteken (¿) aan het begin van de zin en een gewoon vraagteken (?) aan het eind:

¿Tiene Ud. sed? (*Hebt u dorst?*)

Ja-/nee-vragen stellen

In het Spaans een vraag te stellen die met ja of nee moet worden beantwoord, is heel simpel. Gebruik de volgende drie eenvoudige methoden.

Intonatie

Gebruikmaken van *intonatie* is verreweg de makkelijkste manier om een vraag te stellen in het Spaans. Als je de zin uitspreekt, hoef je alleen je stem iets te verhogen aan het eind van de zin en er een vraagteken bij te denken. Als je schrijft, schrijf gewoon je gedachte op en zet er vraagtekens voor en achter. Zo simpel is het. Hier is een voorbeeld:

Bewering: **Ud. quiere tomar algo.** (*U wilt iets drinken.*)

Vraag: ¿**Ud. quiere tomar algo?** (*Wilt u iets drinken?*)